

Radošā darba īpatnības
strādājot ar skolēniem ar
mācīšanās traucējumiem.

Līga Jukša.

Rīgas Valda Avotiņa pamatskola attīstības centrs.

2019.

Dažādie skolnieki.

- Skolnieki mācību iestādēs ir dažādi. Lai veiksmīgi veidotu radošu un veiksmīgu mācību procesu, ir jāiepazīst un jāapjauš skolnieka prasmes, spējas, darba temps, komunikācijas prasmes, impulsivitāte.

- Skolniekus pirmkārt novērtēju pēc darba spējām un ātruma:
  - Ātri strādājošie skolnieki. Tie bieži ir skolnieki, kas nespēj noturēt ilgstoši uzmanību. Tie ir bērni, kuriem ir uzmanības deficīts(USD). Viņu darbos vienmēr atspoguļojas ekspresivitāte. Viņi nesavelk kopā līnijas, precizitāte šādiem skolniekiem sagādā grūtības. Ļoti bieži viņi ātri paziņo: «Es darbu esmu beidzis». Skolnieki ar USD ir ļoti kustīgi, tie nespēj nosēdēt savās darba vietās.

- Lēnie skolnieki:

- Skolnieki ar ļoti lēnu darba tempu. Šie skolnieki bieži ir precīzi, akurāti. Viņu domāšanas temps ir ļoti gauss. Viņi ļoti ilgstoši domā darbu skices. Ilgi velk vienu līniju, bieži labo un dzēš formu, ko uzzīmējuši. Ļoti lēni sagatavojas darbam. Ilgstoši jauc krāsas. Visbiežāk nav apmierināti ar to, ko izdarījuši darbā. Mācību stundas laikā var izdarīt nelielu daļu mācību darba. Dažkārt no neapmierinātības ieraujas sevī, neatbild uz jautājumiem. Darbus veic ilgstoši.

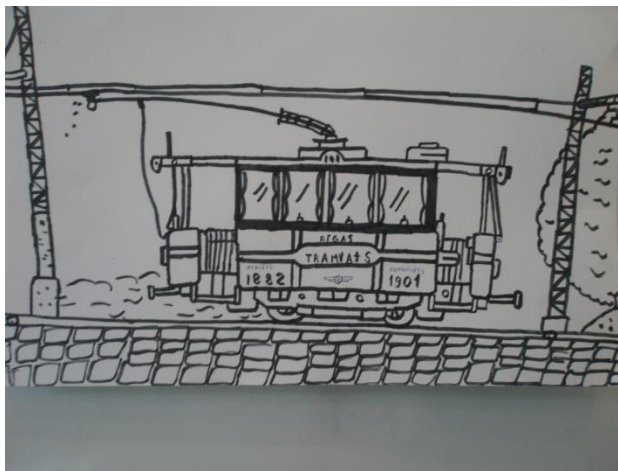

- Nepacietīgie, nervozie un agresīvie skolnieki:
  - Ir skolnieki, kuriem šķiet, ka visi viņus provocē. Viņiem nekas nebūs pareizi. Dažkārt šādi skolnieki uzvelk līniju un paziņo, ka viss ir nepareizi. Viņi burza lapas, met zīmuļus, otas un ūdens traukus. Šāda tipa bērniem ar mācīšanās traucējumiem liekas, ka kāds skolnieks uz viņu visu laiku skatās, tāpēc viņš nespēj veikt darbu. Šādi bērni mēdz atņemt citiem mantas bez prasīšanas, iziet stundas laikā no klases, aizvainot jebkuru cilvēku.

- Talantīgie skolēni:

- «Ļoti talantīgie» skolnieki bieži spēj zīmēt un formulēt domu tikai sev vēlamā virzienā. Daži zīmē tikai pilsētas perspektīvā, daži –komiksus, daži šabloniskas un skaistas cilvēku figūras. Šie skolnieki nespēj uzzīmēt un saprast parastu perspektīvu vai uzzīmēt cilvēku pēc shēmas. Viņiem ir grūtības apgūt vispārīgu mācību vielu. Visbiežāk viņi stādā tikai vienā konkrētā tehnikā un ir neprasmīgi citās vizuālās mākslas tehnikās. Tas viņiem sagādā grūtības.

Darbs ar skolēniem ar mācīšanās traucējumiem.

- Skolotājam ir precīzi jāsadala darbs pa soļiem , strādājot ar šādiem skolniekiem.
- Jo precīzāk darbs tiek sadalīts , jo veiksmīgāks var būt darba rezultāts.
- Daļa no šiem skolniekiem nav īpaši radoši, tādējādi skolotājs panāk pozitīvu darba rezultātu sadalot darbu , piemēram:
  - Skolotājs zīmē uz tāfeles kopējo kompozīcijas pamatu.
  - Pasniedzējs izskaidro katras līnijas atrašanās vietu, raksturu, atzīmējot līnijas sākuma un beigu vietu ar punktiem.
  - Zīmējuma punktus iezīmē ne vairāk kā vienai detaļai.
  - Darba noslēgumā iekļauj nelielu radošo darbu.

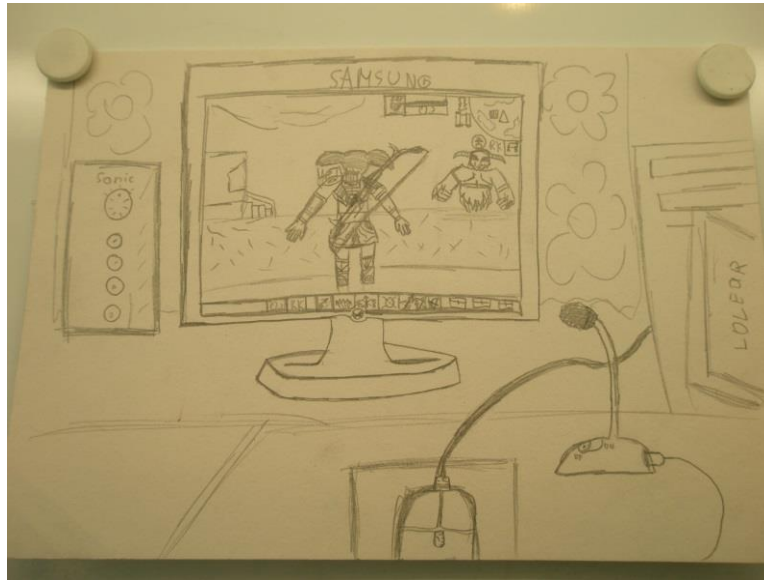
- Jāsaprot skolēns, kādā veidā viņš labāk varētu izprast uzdoto tēmu:
  - Daudziem no skolēniem nāk līdzī logopēdiskās problēmas, vāja roku muskulatūra, psiholoģiskās un uztveres problēmas.
  - Daudzi skolēni uztver mācību vielu ļoti lēnām. Tā ir vairākas reizes jāatkārto.
  - Ļoti daudziem problēmas sagādā lasīšana.
  - Ārkārtīgi daudziem no šiem skolniekiem ir telpiskās uztveres problēmas. Tātad problēmas ar matemātiku.
  - Ļoti svarīgu lomu mācību darbā uz bērnu atstāj sociālās vides jautājumi. Tā ir ģimene un vide, kurā bērns uzturas, no kuras tas nāk.

Skolnieku spējas un prasmes var pārbaudīt vienkāršā krāsojamā darbā. Simetrijas un precizitātes trūkums ir būtiski rādītāji.

- Cilvēks zīmē to , ko viņš zina un ir redzējis. To pasauli, kuru viņš pazīst.

Daži ieteikumi.

- 1. Ieklausīties bērņā un ieraudzīt viņa spēju līmeni.
- 2. Sadalīt katru uzdevumu pa soļiem.
- 3. Mēģināt saskatīt radošumu ikvienā darbā.
- 4. Pielāgot darba tempu un uzdevumus katrai klasei.
- 5. Vienmēr runāt mierīgā tonī.
- 6. Izmantojiet atgādnes.
- 7. Skolēna darbs ir jūsu darbs.

Lai veicas!

